שיעורן בכדי סיכת קטן ועד לוג מאי לאו לוג כלמטה לא לוג כלמעלה ת"ש [ו]מלוג עד סאה כלמטה לא סאה ברביעית מאי לאו סאה כלמטה לא סאה כלמעלה ת"ש מסאה ועד סאתים בחצי לוג מאי לאו סאתים כלמטה לא סאתים כלמעלה והתניא לוג כלמטה סאה כלמטה סאתים כלמטה התם לחומרא [ז]דא"ר אבהו א"ר יוחנן [ח]כל שיעורי חכמים להחמיר חוץ מכגרים של כתמים להקל דיקא נמי דקתני עלה דההיא [ט]חמשה כלמעלה עשרה כלמטה: ניטל הטחול: [י]אמר רב עוירא משמיה דרבא לא שנו אלא ניטל אבל ניקב טרפה מתיב רבי יוסי בר אבין ואיתימא ר' יוסי בר זבידא [יא]חותך מעובר שבמעיה מותר באכילה מן הטחול ומן הכליות אסור באכילה הא בהמה גופא שריא הוא הדין דאפילו בהמה נמי אסירא אידי דתנא רישא מותר באכילה תנא נמי סיפא אסור באכילה [יב]ואיבעית אימא ניקב לחוד ונחתך לחוד: ניטלו הכליות: אמר [יג]רבי יוסי בר פפא משמיה דרב [יד]לקתה בכוליא אחת [טו]והוא דמטאי לקותא למקום

שיעורן בכדי סיכת קטן ועד לוג. נראה מה היה מתלתן מלוג עד לוג לחם היה מתלתן יותר מלוג [ו] הוי שיעור שכריו ברביעית הלוג כדלקמן: **מלוג עד סאה.** כלי שהיה מתלתן יותר מלוג כגון שניס או שלשה לוגין או יותר [ז]על סאה שיעור שכריו ברביעית הלוג: **סאה כלמעלה.** ושיעור שכריו כמלי לוג כדלקמן: **סאתים כלמעלה.** ושיעור שכריו בתורת כהנים ומסכת כלים (פ"ב מ"ג) נלוג שלש: **והתניא לוג כלמטה כו'.** למעלה כלולו עד ועד בכלל: **התם לחומרא.** משום הכי ממרינן הכא עד ועד בכלל לחזקיה למטעיה דלא נחוש לחומרא דמטמינן לשכריס בשיעור זוטא שבא לכלל כשלש וכלשיכר דרך נחמן הי הוה ממרינן הכא עד ועד בכלל הוי קולא לאכשורה ומשמועינן רב נחמן דכל היכא דקתני עד זיל בית לחומרא ואי עד ועד בכלל קולא היא לימא עד ולא עד בכלל: **כל שיעורים של חכמים להחמיר.** אי מלומלם מומרא הוא שעריהו במלומלם ואי מלומלם קולא שעריהו בשומק: **חוץ מכגרים של כתמים.** שמניו בגדה (דף נח:) דהרואה כתם של דם בגבדה כגרים טמא דמספקינן לה בדם נדה תע"ג דכי מסערא ליה במלומלם מומרא הוי לה הוי טומאה שבא ביותר מכגרים עלמו ממזקינן ליה בדם מלכלוכת והייט להקל דלמע"ג לכגרים שעורו בשיעור כגרים ועוד וכבי תניא בהרואה כתם (שם נח:) וטעמא משום דכתמים עלמן דרבנן דמלכלוכייתא על דמיזע מגופה כלכתיב (ויקרא טו) **א]** דם יהיה זובה בבשרה: **דיקא נמי.** דהא דקתני לוג כלמטה סאה כלמטה משום מומרא הוא ולאו דניחא נמי דאי במקום קולא עד ועד בכלל: **דקתני עלה דההיא.** דמכל היולא ממקה טפחים כלמעלה טמא דעד דקתני עד ממקה טהור ולא עד בכלל: **עשרה כלמטה.** דהאי עד דקתני ועד עשרה טמא ועד בכלל קאמר למעלה מהכי הוה ליה למיתני חמשה כלמעלה עשרה כלמטה: **חותך מעובר שבמעי.** בהמה ולא יצא מתוכה: **מותר.** [ג] אבר בהכילה וניתר בשחיטתה כעובר עלמו וטעמא מפרש בבהמה המקשה (לקמן סט:) מכל בבהמה אם נחתך אבר מהכלו: **מן הטחול ומן הכליות.** של בהמה אם נחתך מהם לף על פי שלא הולית החתיכה מחוכה לקור בהכילה משום הבר מן החי והחם קל ליף טעמא מפותה מהכלו שלמה ולא מקרה לומר כשהיה שלמה הוה לקמיעא לך כל בבהמה מהכלו להתיר דבר אחר שבגופה של כשהיה מקרה להמעלת במוכה מפקרוכה הוה לא שריעא לך כל בבהמה להיותו המעלת בה ומכל מקום שמעינן מינה להיה עלמה שריעא לף על גב דנחתך מן הטחול ואין חימוך בלא נקב לכל נקב משום חימוך הוא: **הוא הדין דבהמה נמי אסירא.** דמסיר ניקב ונחתך מניטל לגמרי שעל ידי הנקב הוא הולך ומוסיף מכלוב והמולי כי בגופה: **אידי דתנא רישא מותר.** בחתיכה עלמה לתיעטריך לשמועינן דלאו אבר מן החי הוא חנא חיסורא דסיפא נמי בחתיכה: **לקתה בכוליא.** כגון מליא מוגלא: **בכוליא אחת.** וכ"ש בשתיהן:

למקום

בה יחוד והא תנן במסכת כלים פרק י"ג (מ"ה) מחט שניטל [י]מודה ר' עקיבא שהוא טהורה ואם התקינה למיחוח טמאה לאו יחוד בעלמא קאמר אלא שעשה שום תיקון אבל היכא דהוי מנח לענין טומאה ע"י יחוד לענין שבת לא חקנו יחוד וכן משמע התם בהיכא דתרגמא חבי אליבא דרבא בגולמי דזימנין דמימלין עלייהו ומשוי להו מנח משמע דלא"ג דטהורה היא לאכתי לא מימלך עליה אפילו הכי מותר לטלטולה הואיל ורחוקה להיות כלי ע"י יחוד ומיהו קשה מהניא לאמר בפרק במה מצה יוצאה (שבת דף נח:) העושה זגין למכתשת ועריסה ומטפחת תיעוקות ים להם שניגל טמאים אין להם שניגל טהורים טלו שניגליהן עדיין טומאתן עליהם ומפרש[יא] ר' יוסי בר' חנינא הואיל ורחוקה להקיפו ע"ג כלי חרס רבי יוחנן אמר הואיל ורחוקה לגמוע בו מיס לחיוחו אלמא בעלמא בעי יחוד מקבל טומאה הע"פ שלא יחדו לגמוע בעל כרחך בעי יחדו מיירי מדפליג עלה ר' יוסי בר' חנינא ולא מטמא משום גימוע דבשיבן מעין מלאכה לאכול[יב] ועוד מי יחדו מה לי לא היה לו שניגל מעולם מה לי היה לו שניגל וניטל ועוד מדפריך עלה ורבי יוחנן לא בעי מעין מלאכה לאכול מניא יכול כפה סאה ויצא עליה כו' וה"ל למעזר אומרים במדקדוק עמוד ועשה מלאכתו ואין אומרים בטמא מת עמוד ועשה מלאכתו ורבי יוחנן אמר אף אומר בטמא מת עמוד ועשה מלאכתו והיינו ע"כ בלא יחוד דומיא דכפה סאה ויצא עליה דשייכי כשלא יחדו לשיבה דממעט ליה מדכתיב תאכל מי יצא הזב עליו שמיוחד לשיבה יצא זה שאומרין לו עמוד ועשה מלאכתו וי"ל דשאני גבי זגין דכיון שגם הדיוט יכול להחזיר השיגל דכלאמר התם אין לך למיחר דחשיב כלי ע"י דבר מועט שעדיין רחוי לגמוע קודם חזרת שיגל ואפילו בלא יחוד וה"ה לחוזר ורחוי להקיפו על גבי כלי חרס ניחא ממה נפשך אי בעלמא בעי מעין מלאכה לאכול הכא נמי לא מהני לגמוע מיס דהיינו מלאכה לחרת ואפילו אם"ל דבעלמא טמא בלא יחוד הכא שעומד למלאכה לאכול ע"י חזרת השיגל אי לא דרחוי להקיפו לא הוי טמא ולא קטנים אין נחשבים להיות עוד כלים ע"י שום תקון וה"ת לפי מה שפירש בלא מהני רחויות לשברים לקבל טומאה עד שיחד הא בפרק כל הכלים (שבת דף קכד:) פליגי ר"מ ור' יהודה בכלי שנשבר בשבת ורחוי למלאכה לחרת לענין טלטול דר' יהודה לוסר לטלטול משום עול ור"מ סרי בלים ליה עול לגבל כ"ע מודו שהם נשבר מערב שבת בלא הוי עול ושרי לטלטולי בשבת הואיל ורחוי למלאכה לחרת בלאמת מנח הוא לענין שבת ואם כן לענין טומאה נמי מנח הוא כלאמר רבא בפרק כל הכלים (שם דף קכג.) גבי מחט של יד מלענין טומאה לאו מנח הוא לענין שבת נמי לאו מנח הוא ועוד מוכח התם[יג] בלא בעינן יחוד לענין שבת גבי רבא לפיתום מסאניה בשבת ואתא שמעיה ושקל מספא וקא מכפר ליה ומפרש טעמא משום לפיתו הוה בתאר חזי לאיכסויי ביה מנח וי"ל לעולם בעינן יחוד לענין טומאה והא דקאמר רבא מלענין טומאה לאו מנח הוא היינו לפילו ע"י יחוד לכיון דניטל[יד] מודה לו עוקצה לא מהני גמור ע"י תקון קטנים אין נחשבים להיות עוד כלים ע"י שום תקון וה"ת לפי מה שפירש בלא מהני רחויות לשברים לקבל טומאה עד שיחד הא בפרק כל הכלים (שבת דף קכד:) פליגי ר"מ ור' יהודה בכלי שנשבר בשבת ורחוי למלאכה לחרת לענין טלטול דר' יהודה לוסר לטלטול משום עול ור"מ סרי בלים ליה עול לגבל כ"ע מודו שהם נשבר מערב שבת בלא הוי עול ושרי לטלטולי בשבת הואיל ורחוי למלאכה לחרת מלענין שבת הוא לענין שבת ואם כן לענין טומאה נמי מנח הוא כלאמר רבא בפרק כל הכלים (שם דף קכג.) גבי מחט של יד מלענין טומאה לאו מנח הוא לענין שבת נמי לאו מנח הוא ועוד מוכח התם[יג] בלא בעינן יחוד לענין שבת גבי רבא לפיתום מסאניה בשבת ואתא שמעיה ושקל מספא וקא מכפר ליה ומפרש טעמא משום לפיתו הוה בתאר חזי לאיכסויי ביה מנח וי"ל לעולם בעינן יחוד לענין טומאה והא דקאמר רבא מלענין טומאה לאו מנח הוא היינו לפילו ע"י יחוד לכיון דניטל[יד] מודה לו עוקצה לא מהני

גמ' **כל שיעורי חכמים להחמיר.** חוץ מכגרים של כתמים להקל דיקא נמי דקתני עלה דההיא חמשה כלמעלה עשרה כלמטה: **ניטל הטחול.** [י]אמר רב עוירא משמיה דרבא לא שנו אלא ניטל אבל ניקב טרפה מתיב רבי יוסי בר אבין ואיתימא ר' יוסי בר זבידא [יא]חותך מעובר שבמעיה מותר באכילה מן הטחול ומן הכליות אסור באכילה הא בהמה גופא שריא הוא הדין דאפילו בהמה נמי אסירא אידי דתנא רישא מותר באכילה תנא נמי סיפא אסור באכילה [יב]ואיבעית אימא ניקב לחוד ונחתך לחוד: **ניטלו הכליות:** אמר [יג]רבי יוסי בר פפא משמיה דרב [יד]לקתה בכוליא אחת [טו]והוא דמטאי לקותא למקום שיעורן בכדי סיכת קטן ועד לוג מאי לאו לוג כלמטה לא לוג כלמעלה ת"ש [ו]מלוג עד סאה ברביעית מאי לאו סאה כלמטה לא סאה כלמעלה ת"ש מסאה ועד סאתים בחצי לוג מאי לאו סאתים כלמטה לא סאתים כלמעלה והתניא לוג כלמטה סאה כלמטה סאתים כלמטה התם לחומרא [ז]דא"ר אבהו א"ר יוחנן [ח]כל שיעורי חכמים להחמיר חוץ מכגרים של כתמים להקל דיקא נמי דקתני עלה דההיא [ט]חמשה כלמעלה עשרה כלמטה: ניטל הטחול: [י]אמר רב עוירא משמיה דרבא לא שנו אלא ניטל אבל ניקב טרפה מתיב רבי יוסי בר אבין ואיתימא ר' יוסי בר זבידא [יא]חותך מעובר שבמעיה מותר באכילה מן הטחול ומן הכליות אסור באכילה הא בהמה גופא שריא הוא הדין דאפילו בהמה נמי אסירא אידי דתנא רישא מותר באכילה תנא נמי סיפא אסור באכילה [יב]ואיבעית אימא ניקב לחוד ונחתך לחוד: ניטלו הכליות: אמר [יג]רבי יוסי בר פפא משמיה דרב [יד]לקתה בכוליא אחת [טו]והוא דמטאי לקותא למקום

שיעורן בכדי סיכת קטן ועד לוג. נראה מה היה מתלתן יותר מלוג מלוג בעינן שיעור גדול לשבריס יותר מכדי סיכת קטן ולפילו יחדו בטלה דעמו אלא כל שהם ואין יחודו יחוד לתין דרך ליחד שבריס הבאים מכלי גדול לתוך סיכת קטן וכן נראה [ט]דע"י יחוד מיירי הכא להיתך יקבלו שבריס טומאה אם לא ע"י יחוד הא ממרינן בסוף המניע (שבת דף נה:) דכלי חרס שניקב כמוציא זית טהור מלקבל בו רמוציס ואם פירס בקונטרס לומר טהור הוא מלקבל טומאה עוד משום שהם כלי חרס שאיעורו בזיתים וגם אם היתה עליו טומאה נטהר ועדיין כלי הוא לקבל בו רמוציס שאם יחדו שוב לרמוציס מקבל טומאה מכאן ולהבא אז לא נטהר אלמא בעינן יחוד ות"ת לתנא בתוספתא לכלים בשלהי פרק מתו וטבעת שוב הממתין ושוב הפחתין וקרקרות הכלים ולופיותיהם [מאמוריין] אין ממלאין בהן ואין מקדשין בהן ואין מזין בהן וכו' אפילו ועשה מהן כלים מקבלין טומאה מכאן ולהבא דברי ר' מאיר וחכ"א כל כלי חרס שטהר שעה אחת אינו חוזר לטמא לעולם ואי לא בעינן יחוד לקבל בו רמוציס נטהר וכשיחדו לרמוציס לאחר מכאן ולהבא אינו חוזר לטמא לעולם ואי בעינן יחוד לקבל בו רמוציס כשניקב נטהר וכשיחדו לרמוציס לאחר כך אין יקבל טומאה מכאן ולהבא אבל אי לא בעינן יחוד לעולם אפילו שעה אחת אינו חוזר לטמא לעולם ואי בעינן יחוד לקבל בו רמוציס כשניקב כמוציא זית הא מיד